

Darbs pie Latvijas Atveseļošanas un noturības plāna kopā ar sociālajiem un sadarbības partneriem turpināsies

Publicēts: 11.02.2021.

Šonedēļ Finanšu ministrija (FM) iesniedza pirmreizējai izskatīšanai Eiropas Komisijā (EK) Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) plāna projektu, kā arī uzsāka plāna projekta sabiedrisko apspriešanu. Pēc viedokļa saņemšanas no EK un sabiedriskās apspriedes rezultātiem plāna projekts sadarbībā ar sociālajiem un sadarbības partneriem tiks pilnveidots.

“ANM plāna finansējums būs nozīmīgs atbalsts uzņēmējdarbības attīstībai gan ar tiešu atbalstu produktivitātes un prasmju paaugstināšanai, gan arī caur publisko pasūtījumu izpildi. Saskaņā ar FM aprēķiniem tiešais atbalsts komersantiem veidos 28% no ANM resursiem, savukārt apmēram 66% no resursiem pie komersantiem nonāks caur publiskā iepirkuma procedūrām (būvniecība, pakalpojumi u.c.). Tādējādi kopējais atbalsts ekonomiskajai darbībai veidos virs 90% no Latvijas ANM plāna finansējuma,” uzsver finanšu ministrs Jānis Reirs.

Darbs pie ANM plāna un tā apspriešanas turpinās, un, tā kā arī Eiropas Komisija turpina izstrādāt praktiskos ieviešanas mehānismus, tad ANM papildinājumi un grozījumi tiks iesniegti EK, kolīdz būs skaidrs precīzs Latvijai pieejamā finansējuma apjoms. Līdz 2022. gada 30. jūnijam EK precizēs aprēķinus par dalībvalstu piešķirumiem.

Ņemot vērā izmaiņas ANM regulējumā attiecībā uz plānoto finansējuma sadalījumu, par ko ES līmenī tika panākta vienošanās 2020. gada rudenī, FM darba grupai nācās būtiski pārskatīt ministriju sākotnējos priekšlikumus, kas ietekmēja kopējo ANM plāna projekta izstrādes laika grafiku.

Paralēli nacionāla līmeņa diskusijām FM neformāli organizēja konsultācijas ar EK par ANM plāna vēlamo saturu un struktūru, nodrošinot arī atbildīgo nozaru ministriju un institūciju līdzdalību sarunās un saņemtās rekomendācijas attiecīgi integrējot ANM plāna projektā.

Tāpat FM pārstāvji regulāri piedalījās Saeimas komisiju, NVO Memoranda padomes, kā arī Nacionālās Trīspusējās sadarbības padomes sēdēs, sniedzot aktuālo informāciju par progresu attiecībā uz ANM plāna izstrādi.

Darbs pie ANM plāna izstrādes valdības līmenī tika organizēts sešās darba grupās, kuru uzdevums – izstrādāt redzējumu par plānā iekļaujamām reformām un saistītajām investīcijām. Katra no darba grupām veidota atbilstoši sākotnēji identificētajām ANM plāna komponentēm – klimata pārmaiņas un ilgtspēja, digitālā transformācija, ekonomikas transformācija un produktivitātes reforma, veselība, nevienlīdzības mazināšana, likuma vara.

Lai nodrošinātu sabiedrības līdzdalību, FM pagājušā gada novembrī organizēja informatīvu sanākumi attālinātā režīmā ar sociālajiem partneriem. Tai sekoja attālinātas diskusijas ar partneriem par katru no sešām ANM komponentēm, kas norisinājās no 2020. gada 10. decembra līdz 14. decembrim un kurā nozaru ministrijas un atbildīgās institūcijas prezentēja savus piedāvājumus ANM plāna projektam. Katrā no sešām tematiskajām diskusijām piedalījās vidēji 130 pārstāvju no nevalstiskā sektora, nozaru ministrijām un institūcijām, kā arī EK. Sabiedrisko organizāciju pārstāvji rakstiski (diskusiju sadaļā) un mutiski uzdeva jautājumus un sniedza ieteikumus, uz kuriem tika sagatavotas un izsūtītas rakstiskas atbildes izziņas formā.

ANM (*Recovery and Resilience Facility*), ir jauna, EK centralizēti pārvaldīta budžeta programma, kas izveidota papildus 2021. – 2027. gada plānošanas perioda ES daudzgadu budžetam. Mehānisma mērķis – atbalstīt reformas, uz kuru nepieciešamību norādīts ikgadējās Eiropas semestra rekomendācijās dalībvalstīm, kā arī investīcijas, īpaši, kas saistītas ar pāreju uz zaļo un digitālo

ekonomiku, kā arī mazināt krīzes radīto sociālo un ekonomisko ietekmi. ANM plāna projekts ir sagatavots atbilstoši Nacionālā attīstības plāna mērķiem un EK ieteikumiem, ņemot vērā Eiropas Savienības (ES) Padomes noteiktās rekomendācijas.

Ieviešanas nosacījumi konkrētiem ANM investīciju projektiem tiks izstrādāti pēc tam, kad konkrēti plānotie investīciju pasākumi tiks apstiprināti Ministru kabinetā. Saskaņā ar ANM regulas nosacījumiem, ANM plāna gala versija jāiesniedz apstiprināšanai EK un ES Padomē ne vēlāk kā līdz 2021. gada 30. aprīlim. ANM līdzekļi Latvijai varētu būt pieejami šā gada otrajā pusē.

Lai novērstu Covid-19 pandēmijas radīto kaitējumu ekonomikai un sociālajai jomai, stimulētu Eiropas atgūšanos, kā arī aizsargātu un radītu darbavietas, EK šī gada pavasarī ierosināja ieviest vērienīgu Eiropas atveseļošanas plānu. Būtiska daļa no Eiropas atveseļošanas finansējuma novirzīti ANM. Šāda mēroga ES atbalsta instrumenta radīšana salīdzinoši tik īsā laika posmā ir nebijis precedents. 2020. gada izskaņā ES likumdevēji panāca konceptuālu vienošanos par ANM regulējumu, kuru plānots apstiprināt Eiropas Parlamentā šī gada februāra sākumā.

Darbs pie ANM ieviešanas tiek organizēts sešos virzienos – klimata pārmaiņas un ilgtspēja, digitālā transformācija, ekonomikas transformācija un produktivitātes reforma, veselība, nevienlīdzības mazināšana un likuma vara. 20% no ANM līdzekļiem pēc EK ieteikumiem plānots ieguldīt digitalizācijā, bet 37% – klimata mērķu sasniegšanā. Nevienlīdzības mazināšanai plānots novirzīt 330 miljonus eiro (20% no ANM līdzekļiem), veselības nozares projektiem – 181,5 miljonus eiro (11%), ekonomikas transformācijas un produktivitātes reformām – 165 miljonus eiro (10%), bet likuma varas stiprināšanai – 33 miljonus eiro (2%). Garantēti pieejamais finansējums Latvijai ir 1,65 miljardi eiro, līdz ar to ANM plāns šobrīd sagatavots par šo summu.

Ar ANM plāna projektu ikviens interesents var iepazīties FM [mājaslapā](#) un ES fondu [mājaslapā](#). Komentārus un priekšlikumus par ANM plāna projektu un tā pielikumiem var iesniegt elektroniski, līdz šī gada 9. martam, sūtot tos uz e-pasta adresi: rrf@fm.gov.lv.

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/darbs-pie-latvijas-atveselosanas-un-noturibas-plana-kopa-ar-socialajiem-un-sadarbibas-partneriem-turpinasies-0>